

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl samosoudcem JUDr. Petrem Poláchem ve věci

žalobce: **I. G.**, ev. č. X
st. přísl. X
v ČR pobytem PoS Zastávka u Brna, Havířská 514, 664 84 Zastávka u Brna

zast. JUDr. Petrem Novotným, advokátem
se sídlem Archangelská 1, 100 00 Praha 1

proti

žalovanému: **Ministerstvo vnitra České republiky**,
sídlem Nad Štolou 936/3, 170 34 Praha 7

o žalobě proti rozhodnutí ze dne 10. 12. 2020, č. j. OAM-780/ZA-ZA11-K12-2020,

takto:

- I. Žaloba **se zamítá**.
- II. Žalobce **nemá právo** na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalovanému **se nepřiznává** náhrada nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

1. Žalobce se domáhal zrušení rozhodnutí ze dne 10. 12. 2020, č. j. OAM-780/ZA-ZA11-K12-2020 (dále jen „napadené rozhodnutí“), jímž žalovaný rozhodl o zamítnutí jeho žádosti o

udělení mezinárodní ochrany jako zjevně nedůvodné podle ustanovení § 16 odst. 2 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“).

II. Žaloba

2. Žalobce nejprve v žalobě zrekapituloval skutečnosti uvedené v rámci žádosti a pohovoru. Dále uvedl, že se bojí návratu do své domovské vlasti do Moldavska, neboť v zemi původu panuje katastrofální ekonomická situace a množí se případy vražd. Není tam bezpečno pro civilní obyvatelstvo, přičemž se jedná o nedemokratickou zemi, v níž jsou s ohledem na poslední politický vývoj a zvolení proruského prezidenta Igora Dodana utlačováni všichni protirušští aktivisté, mezi něž se žalobce řadí.
3. Žalobce dále uvedl, že návratem do Moldavska by byl ohrožen jeho život, neboť země je fakticky na pokraji občanské války mezi prozápadními aktivisty a proruskou vládou v čele s prezidentem, a tudíž žalobce minimálně splňuje podmínky pro udělení tzv. doplňkové ochrany dle § 14 a zákona o azylu.
4. Žalovaný tedy porušil § 3 zák. č. 500/2004 Sb., správní řád (dále jen „správní řád“) a § 50 odst. 2 správního řádu. V Moldavsku tedy panuje nejenom špatná bezpečnostní situace pro civilní obyvatelstvo, ale současně dochází k porušování lidských práv. Moldavsko tak již nelze považovat za bezpečnou zemi původu.

III. Vyjádření žalovaného

5. Dle vyjádření žalovaného ČR považuje Moldavsko za bezpečnou zemi původu a žalobce se mohl se svými potížemi obrátit na státní orgány v zemi původu. Žalovaný pak považuje napadené rozhodnutí za přezkoumatelné, vycházející z dostatečně zjištěného stavu věci a navrhl zamítnutí žaloby.

IV. Jednání před soudem

6. Žalobce i jeho právní zástupce se z nařízeného jednání omluvili.
7. Žalovaný především odkázal na obsah napadeného rozhodnutí a zdůraznil, že žalobce v průběhu správního řízení neuváděl, že by se v jeho případě nedalo považovat Moldavsko za bezpečnou zemi původu. Žalobce uváděl toliko ekonomické důvody a problémy s lichvářem.

V. Posouzení věci krajským soudem

8. Podle § 16 odst. 2 zákona o azylu platí: *„Jako zjevně nedůvodná se zamítne i žádost o udělení mezinárodní ochrany, jestliže žadatel o udělení mezinárodní ochrany přichází ze státu, který Česká republika považuje za bezpečnou zemi původu, neprokáže-li žadatel o udělení mezinárodní ochrany, že v jeho případě tento stát za takovou zemi považovat nelze.“*
9. Podle § 2 bod 15 vyhlášky č. 328/2015 Sb., kterou se provádí zákon o azylu a zákon o dočasné ochraně cizinců, považuje Česká republika Moldavsko za bezpečnou zemi

původu s výjimkou Podněstří; v řízení bylo přitom postaveno najisto, že žalobce z Podněstří nepochází, a proti tomuto závěru žalobce ani nebrojil.

10. Soud k věci uvádí, že oproti jiným azylovým řízením je u řízení o mezinárodní ochraně v případě bezpečných zemí původu zdůrazněno důkazní břemeno žadatelů o mezinárodní ochranu. Jelikož se dodržování mezinárodních závazků a neporušování práv vlastních občanů u bezpečných zemí původu presumuje, leží odpovědnost za prokázání opaku právě na žadatelích. Shodný závěr Nejvyšší správní soud vyslovil již v rozsudku ze dne 30. 9. 2008, č. j. 5 Azs 66/2008 - 70, č. 1749/2009 Sb. NSS: *„Institut bezpečné země původu zakotvený v § 2 odst. 1 písm. a) zákona o azylu [pozn. soudu – dnes písm. k)] a v čl. 29 a 30 procedurální směrnice totiž stanoví presumpci nedůvodnosti žádostí osob přicházejících z dané země – srov. § 16 odst. 1 písm. d) zákona o azylu (...) [pozn. soudu – dnes § 16 odst. 2]. Jinými slovy, žadatel o mezinárodní ochranu přicházející z bezpečné země původu musí prokázat, že v jeho konkrétním případě tento stát za bezpečnou zemi původu považovat nelze, což v důsledku znamená, že musí prokázat, že mu hrozí větší riziko pronásledování nebo vážné újmy než ostatním osobám v obdobném postavení. Jak bylo uvedeno výše, obdobné podmínky nejsou u standardních žádostí o mezinárodní ochranu (minimálně, pokud jde o zkoumání podmínek pro udělení azylu podle § 12 písm. b) zákona o azylu) vyžadovány, a tudíž označení určité země za bezpečnou zemi původu v podstatě zvyšuje důkazní břemeno na straně žadatelů o mezinárodní ochranu.“* Judikatura Nejvyššího správního soudu je v tomto ohledu konstantní; například v usnesení ze dne 8. 10. 2020, č. j. 10 Azs 232/2020 - 32, soud vyslovil, že *„pokud žadatel o mezinárodní ochranu pochází z bezpečné země, u které se předpokládá, že neporušuje práva vlastních občanů a dodržuje mezinárodní závazky, leží hlavní odpovědnost na prokázání opaku právě na žadateli (...). Pokud se tedy udělení mezinárodní ochrany domáhá žadatel ze země patřící mezi bezpečné země původu, je jeho úkolem přesvědčit žalovaného, že žádost nelze zamítnout podle § 16 odst. 2 zákona o azylu, ale že jeho mimořádný příběh odůvodňuje věcné posouzení žádosti podle zákona o azylu.“*
11. V posuzovaném případě žalobce uvedl, že do ČR přijel za prací. Po čase jej policie zadržela a bylo mu uděleno správní vyhoštění. Do Moldavska se vrátit nechce, neboť tam přišel o dům, který dal do zástavy za půjčku od místního lichváře. Tento mu nyní vyhrožuje a nechce mu dům jako zástavu vrátit. Požaduje zpět peníze. Dluh činí X Eur. K soudnímu sporu či nějakému oficiálnímu postupu dosud nedošlo. Žalobce kvůli svému problému nevyhledal žádnou oficiální pomoc. Žalobce si chtěl svůj pobyt upravit pomocí víza, ale po obdržení správního vyhoštění přišel požádat o mezinárodní ochranu. V zemi původu neměl žádné potíže se státní správou, policií, soudy nebo armádou. Žalobce měl v průběhu správního řízení možnost uvést vše, co považuje za relevantní z hlediska udělení mezinárodní ochrany. Byl s ním veden pohovor a byl poučen o povinnosti uvést pravdivě a úplně všechny skutečnosti nezbytné pro úplné zjištění podkladů pro vydání rozhodnutí. Žalobce přitom neuváděl, že by patřil mezi protiruské aktivisty, jak uvedl v žalobě. Ani neoznačil konkrétní potíže, které by měl v zemi původu. Naopak uvedl, že v zemi původu žádné potíže se státními orgány neměl.
12. Soud k věci dále uvádí, že jde-li o vyhrožování ze strany soukromých osob (zde věřitele žalobce), tak myslitelnou formou ochrany je v takovém případě doplňková ochrana podle § 14a zákona o azylu. Tu lze žadateli o mezinárodní ochranu udělit, hrozí-li mu skutečné nebezpečí vážné újmy (např. mučení či ponižující zacházení – v podrobnostech srov. § 14a odst. 2 zákona o azylu) za současné nemožnosti či neochoty efektivní ochrany ze strany státních orgánů země původu. Přitom v případě bezpečných zemí původu platí presumpce

dostupnosti vnitřní ochrany, neboť možnost využití vnitrostátních prostředků ochrany je jednou z podmínek nezbytnou pro zařazení státu na seznam bezpečných zemí původu (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 6. 2007, č. j. 4 Azs 195/2006 - 149). V posuzovaném případě z ničeho nevyplývá, že by moldavská policie nebyla schopna žalobce před vznikem vážné újmy ze strany věřitele ochránit. Žalobce tak může požádat o ochranu přímo v Moldavsku, což dosud neučinil. I s ohledem na ostatní tvrzení, tj. katastrofální ekonomická situace, vraždy, nedemokratický režim, soud odkazuje na poměrně nedávné rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 2. 2022, č. j. 5 Azs 138/2021-16, kterým bylo potvrzeno, že Moldavsko lze považovat za bezpečnou zemi původu.

13. Soud k věci dále uvádí, že z hodnocení Moldavska jako bezpečné země původu neplyne, že by v Moldavsku docházelo k pronásledování protiruských aktivistů, přičemž žalobce na podporu svého tvrzení ani neodkázal na konkrétní důkazy.
14. S ohledem na výše uvedené nelze dospět k závěru, že by napadené rozhodnutí bylo nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů a nashromážděných informací.

VI. Závěr a náklady řízení

15. Soud tak neshledal žádný z uplatněných žalobních bodů důvodným a nad rámec uplatněných žalobních bodů nezjistil žádnou vadu, jež by měla za následek nezákonnost žalobou napadeného rozhodnutí a k níž by musel přihlížet z úřední povinnosti. Soud proto žalobu jako nedůvodnou podle § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl.
16. Výroky II. a III. o náhradě nákladů řízení jsou odůvodněny ustanovením § 60 odst. 1 s. ř. s., když úspěšnému žalovanému nevznikly náklady řízení nad rámec jeho běžné úřední činnosti a žalobce nebyl v řízení úspěšný, pročez nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Brno 29. září 2022

JUDr. Petr Polách, v. r.
samosoudce

